

SZABADSÁG

A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS NEGYVENNYOLCZAS PÁRT KOZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Széchenyi-utca 45-ik szám. SZELENYI és TÁRSA nyomdája.
A lap megjelen minden szerdán és szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
RUTTKAY MENYHÉRT.
Segédszerkesztő:
IFJ. KAZAY LÁSZLÓ.

ELŐFIZETÉSI DIJ:
Egész évre 10 kor. Félévre 5 kor. Negyedévre 2. 50 kr
Egyes szám ára 14 fill.

Nyilt levél Soltész Nagy Kálmánhoz.

Miskolcz város ez idő szerint való polgármesteréhez.

La Rochefoucauld a XVII-ik évszáz egyik nagy gondolkodója azt mondja: „Legnehezebb akkor beszélni, amikor szegény hallgatni“.

Kritika alá véve Miskolcz város főjegyző-választási mozgalmát, illetve Önnek ebben való viselkedését, most, amidőn Önhez ezért pár szavam leend, kétszeresen átérzem la Rochefoucauld fentebbi mondásának nagy igazságát. De hogy érthetőbb legyen Önnek, ám hadd beszéljen a törvény, melynek Önt eddigelé egyik hivatott kezelőjéül és pártatlan végrehajtó közegéül tartották.

Az 1886: XXII. t.-cz. 75. §-a határozottan és világosan kimondja azt, hogy „rendezett tanácsú városokban: polgármester, főjegyző, a pénztárnok és számvevői személyzet tagjai egymással a rokonság és sógorság első fokában levő egyének egyidejűleg nem lehetnek“.

Köztudomású az, hogy Ön néhány bizalmas emberével megállapodott abban, hogy Miskolcz város diszes főjegyzői székére egy oly egyént jelölnek, kinek nemhogy megválasztása, de pusztán jelölése is magában véve nyilt törvénysértés és a nepotismusnak oly nagyfoku nyilvánulása és az önző egyéni érdekeknek a köz rovására való oly nagy mérvű és vakmerő előretolakodása, mely méltán kihívja maga ellen a jogos kritika legnagyobb felháborodását és annak legélesebb hangját. Nem szólunk arról, ámbár joggal tehetnők, hogy az az egyén, a kit Ön és familiarisai Miskolcz város főjegyzőjének jelöltek, még alig rázta le az iskola porát, ifju és tapasztalatlan ahhoz, hogy ezt a diszes és hovatovább terhesebb kötelességekkel járó tisztet méltóan és sikerrel tölthetné be, elvégre a város izlése, hogy milyen kora egyént választ főjegyzőjének. Ehhez szavunk nincs. De igenis van ahhoz, hogy az, a kit Ön készséges hiveivel főjegyzőnek jelölt. Önnel, Miskolcz város ez idő szerinti polgármesterével a rokonság oly fokában áll, mely miatt őt a felhívott törvényhely még a jelölés sorából is imperative kizárja s hogy Ön és engedelmes eszközei a törvénynek ezt a világos rendelkezését oly vakmerően ignorálják, ez méltán rávall arra az észjárásra, mely eddigelé a legnagyobb akadályául szolgált Miskolcz város fejlődésének és mai szomorú állapotának.

De bizunk abban, hogy a törvényt a magunk módja szerint még Önnel szemben is megvédelmezzük, elvégre ott lesz a tisztujtó szék elnöke, a ki jogtudó ember és majd megmutatja, mi a törvény, ha már Miskolcz város legtekinélyesebb jogászainak és büszkeségeinek sem volt egyetlen szava az ön jelölése ellen, recte családi kinevezése ellen azon a híres conventiculumon, melyet tartottak lopva, alattomban, mint az éjjeli merényletre készülő kétes alakok. Igen! merényletre! E merényletnek azonban nem eshetik és nem fog esni áldozatul Miskolcz város legvitalisabb és legszentebb joga, hogy vezetői és közügyeinek intézői csak azok lehessenek, a kiket erre érdemük, a hivatottság és a munka ajánl, nem pedig a születés és az üres név, melyet eddig oly szívósan kamatoztattak Önök és az Önökhöz hasonlók, itt és széles e hazában mindenütt önző magánérdekekért, szegyenére a demokratikus kornak és ama nagy elveknek, melyekért legjobb-jaink éltek és haltak.

Száz szónak is egy a vége; ám legyen Miskolcz város főjegyzője az Ön családbelije, ha oly nagyon akarja Ön, de akkor tessék tudni levonni ebből az egyetlen consequentiát, polgármester úr: *lemondani a polgármesteri székről és átengedni azt végre-valahára egy oly érdemesebb férfinak, a ki a korteskedésen és családi politikán kívül egyébhez is ért; igen, átengedni ezt egy olyannak, a ki Miskolcz város corumpált viszonyait meg tudja javítani; egy olyannak, a kinek nincs ugyan emeletes háza, de szelleme az Önéhez képest túlon-túl emeletes.*

Nincs mit Önben kimélnem!?

Igazmondás a vallásom. Még egyet akarok mondani és ez az: tudomásom van arról, hogy Önnek egyik készséges ágense kocsin és gyalogszerrel ló-fut ide-oda a városba és egy ívet írat alá Miskolcz város képviselőtestületének tagjaival, melynél fogva becsületük szavára kötelezve vannak arra, hogy a főjegyző választásnál az Ön jelöltjére szavazzanak.

Ámbár eléggé megszoktuk azt és szinte köztudattá kezd válni, hogy szegény Magyarországon ez a szó: *közigazgatás*, már-már egyértelmű a *korruptióval*, mind a mellett, midőn ezt a tényt erkölcsi érzetünk legmélyebb felháborodásával konstatáljuk, a magam és jobbak nevében, a kik előtt még nem üres szó az igazság és a köz java, egyszerűen és kereken szemébe kell vágnom Önnek, Polgármester úr azt, hogy a befolyásolásnak, a választási pressiónak ez a módja olyan hallatlan immoralitás, mely után Önt egy percig sem volna szabad megtérni Miskolcz város főpolgármesteri székében. Ennyi és ez az, amit most előljáróba mondani akartam.

Dr. Kőszegi Armand.

Barta Fenő
női divat és vászon áruháza

MISKOLCZ

60 cm. széles mintázott selymek ...	45 kr.	Szepességi vászon 1 vég ...	4- frt
80 " " sima nyers ...	50 "	Híres Barta-vászon ...	6- "
Valódi angol vászon ruhára ...	45 "	1 vég jó siffon 23 méter ...	5-65 "
Czérna batisztok ...	30 "	Fehér francia pique ...	40 kr.
Cosmanosi Levantin ...	13, 20, 28 "		

Flotir kendők, paplanok, szőnyeg, függöny- és ágyterítők igen jutányos árban vásárolhatók.

Figyelmes kiszolgálás! Női- és férfi fehérneműek. **Verseny árak**
Főtűzet: Széchenyi-u. 96. sz. — Fióktűzet: Városháztér 5. sz. (Dunky fényirda alatt.)

Szövőgyár Miskolcson.

Vegyétek tudomásul mindannyian, a kik még eddig nem tudták, hogy dicső (?) kormányunk az ipar fejlesztés terére lépett. Egyszer, nem is oly régen, igen fényes alkalma nyilott volna a magyar kormánynak arra, hogy egy csapásra, mint egy varázsütésre megteremtse a magyar ipart. Nem kellett volna semmi egyéb hozzá, mint igazán hazafiasan gondolkozó fő, egy kis tetterő, egy kis bizalom, de mindennek felett *kötelességérzet*. A sült galamb a szánkba repült, az akkori élhetetlen magyar kormány még a száját sem tudta vagy nem akarta kitátani a sült galamb befogadására.

Ismeritek mindannyian ezt a szégyenletesen szomorú korszakát hazánk legujabb történelmének. *Gazdasági önállósághoz, gazdasági függetlenséghez* jutottunk a törvény szigorú, világosan egyszerű, félremagyarázhatatlannak látszó rendelkezései alapján. És ekkor a bársony székek urai megijedtek hazánk gazdasági függetlenségétől, gyáva, lakáj észjárással el sem merték képzelni hazánk gazdasági függetlenségét. A rabszolga megijedt attól, hogy leveszik a bilincset róla, hogy szabad lesz és ekkor a maga lábán kell járni. A visszaszállott önrendelkezést akképen értelmezték, hogy a nemzetnek jogában áll most vagy föllállítani a magyar vámsorompókat vagy szabad elhatározásból (?) föntartani a régi állapotokat. Ők ez utóbbit választották. Hasztalan volt és kárbavesztett — legalább egyelőre — pártunknak amaz emberfeletti óriási akciója, melyet az önálló vámterület érdekében kifejtett. Pedig nincs nagyobb bűn a nemzetek életében, mint az, ha a nemzet önként mond le jogairól.

Nem hiszem, hogy lenne édes magyar hazánkban egyetlen ember is, ki ezt

most helyeselni tudná. A kitünő, a kedvező alkalmat elmulasztván a bársony székek urai, most igyekeznének már más utakon és módokon segíteni némileg a magyar iparon. És mi, kiknek véleményünk nem régen, de még most is, oly igen élesen eltér egymástól, mi, a kik az „önjogfosztás” ellen a legjobb hitünk, erőnk és szent hazafias meggyőződésünkből sikra szállottunk, *most kezet nyújtunk a kormánynak az iparpártolásban*. Az elmúlt változtatni nem lehet. Elveinket és meggyőződésünket azonban továbbra is fenntartva, a mostani kormányunkat támogatva iparpártolásunkkal, csak eszközt vélünk találni végcélünk: az *önálló magyar vámterület felállítására*. Mert e nélkül magyar ipar nem lesz soha! Nagyobb, nehezebb, fárasztóbb így a munka, de ha nem kellett a gazdasági függetlenség, mikor küzdelem, mikor harc nélkül juthattunk volna hozzá: szerezzük meg most, talán sok év munkájának kínos verejtékével, roppant anyagi áldozatok árán.

Minden egyes gyárat azért, a mely hazánkban alakul, a magyar gazdasági függetlenség egy-egy erős várának tekintünk. — Ezen általános szempontból üdvözljük és pártoljuk a gyárak alapítását. Ezen általános szempontból *üdvözljük a miskolczi szövőgyár ügyét*.

Igaz, hogy az áldozat nagy, melyet kormányunk és városunk a létesítendő gyáráért szándékozik hozni, de nem szabad az áldozatoktól visszariadnunk. *Mindazonáltal nézzünk még egyszer körül, vajjon ily óriási nagy arányú kedvezmény és támogatás mellett, nem találunk-e erre a célra cseh tőke helyett magyar tőkét?* Igaz, hogy tőke-szegény állam vagyunk, de minden szegénységünk mellett is mi azt hisszük, hogy ily feltételek mellett sikerülne magyar tőkét is találnunk. Így azután kétszeresen gyümölesöző lenne minden tá-

mogatás, így azután kétszeresen térülne vissza minden áldozat, melyet a szövőgyár létesítéséért hozunk.

Nézzük csak, minő áldozatokat hozunk e gyáráért. A kormány nyújt évi 32,000 korona támogatást, állami kedvezményeket, az országos címer használatát és azt, hogy 30 kilométeren belül hasonló gyár részére kedvezményt nem ad.

Miskolcz városa átengedi a gyár építésére a Vay-uton a gázgyár mellett fekvő tulajdonát képező telket, melyet most a gazdasági egyesület tart bérben. E terület nem lévén elég, a többi a város sajátjából szerzi meg. Az összes telek 24,277 négyszögöl, melyből azonban a szabályozási terv szerint létesítendő utak céljaira 614 négyszögöl levonatik. Ezen kívül átengedi a város a járványkórház telek felső részén munkáslakások s rakárak céljaira 2384 négyszögölet. Előbbi területen 87,000 frt értékű gyárépületet emeltet a vállalkozó, ki 20,000 frtot tett le biztosítékul.

Miskolcz városa tíz éven át ötezer korona összeggel támogatja a gyárat, mihelyt az üzemet megkezd, de ha a felsorolt kötelezettségeknek eleget nem tesz, a város beszünteti a támogatást.

Miskolcz város 500,000 darab téglat ad a vállalatnak az építészeti helyre szállítva, továbbá 15 év tartamra köveztvámmentességet; a községi adómentesség ugyis megilleti a gyárat az állami kedvezmény alapján.

Mindezekről az áldozatoktól pedig nem szabad visszariadnunk s magyar tőke hiányában *Schwarz* és *Kössler* uraknak meg fogja ezt szavazni a t. városi közgyűlés.

Nem czélunk azon közismeretű előnyöket fejtegetni, melyek egy ilyen nagy iparteleptől elválaszthatatlanok, ismerjük azt jól mindannyian. Nagyobb forgalom, nagyobb fogyasztás, új kereset-

TÁRCZA.

Utazás Fiuméba

(Irtta: *Kajabusz*)

— A „Szabadság” eredeti tárczája. —

Másnap éppen Urnapja volt. Nagy körmenet járt a város utcáin reggel 8 órakor. A kormányzó diszmagyarban, a hivatalnokok tekete ruhában, katonai és tengerész-tisztek díszben. Itt is a városi banda szolgáltatta a zenét. Lehetett a menetben 4—500 nő, a kis iskolás leánytól föl a fogatlan vén asszonyokig. De ezek között sem volt egyetlen egy se, a melyikre halálos vétek nélkül el lehetne mondani, hogy szép, ennek a magyarzatát abban adták meg a fiumei ismerőseink, hogy itt megfordul az egész roszhirű Levante s mindenféle megnevezhető és megnevezhetlen nyavalyával árasztja el a lakosságot. Sehol annyi skrofulás, golyvás, pupos és fogatlan alakot nem látni, mint Fiumében, mindannyi egy-egy szájalomra méltó formátuma egy kárba vesztett emberi anyagnak. Különösen áll ez a fehér népre. Talán csak egy szép lány volt itt, azt is elfoglalta a porosz, t. i. Bis-

mark Herbert gróf, mert az ő neje fiumei leány, a szép Hoyos Margit.

... A giardino publikon túl van a rizshántoló és keményítő gyár épülete. Ezután a fiumei petroleum finomító gyártelep, de ennek a megtekintésére csak a Magyar Hitelbank (mert annak a tulajdona) budapesti igazgatósága ad engedélyt. Az utunk végén van a Whitehead-féle torpedógyár a tengerszélben, hol zárt műhelyekben készülnék azok a gyilkos szerszámok. Ezután még a vegyészeti gyár következik. De itt már a Cantridán vagyunk, hol a fiumei határ Isztriával érintkezik.

S mivel elfáradtál, nyájas olvasóm, most már tegyünk egy kirándulást Abbáziába, a mit a talián úgy ejt ki, hogy: Abbaci. Rendesen (naponként 3-szor) közlekedő kis helyihajók egy óra alatt teszik meg az utat odáig Fiuméből. — Én ugyan a saját gyomromat ismerem, de a tenger nem s hogy az első találkozáskor hogy fogják ezek magukat viselni: azt nem tudom, valamint — hogy nem is szeretek olyan házban lakni, ahol a ház parancsol én velem, nem én ő velem; mindamelllett, el kell mennünk, ha már itt járunk. Ime, cse-

kély 60 krért oda és visszahoz a hajó. Az idő csendes, nincs mitől félni, mégis megdöbben a szárazföldi ember, amint lengve, zugva uszik a hajó azon a kék végtelenségben. Jobb kézre mindjobban előtűnik a Vepirinár tövénben lankás hegyoldalra épült Voloska kéttornyú templomával, emeletes házával, pedig jobbára halászok lakják. Az első ház, melyet megpillantunk Minach fiumei patriczius villája. Az újabb magyar történet legérdekesebb alakja, Andrássy Gyula gróf, itt töltötte életének utolsó három hetét s itt hunyta le örök álmra szemeit 1890. februáriusban. Hatalmas sziklaktól környezve, kopott szirtek csucsán, a többi házaktól elszigetelve, olyan kis nyári lak, mint egy vár, keskeny lépcső vezet le belőle az Adria kék vizéig. Thujafákból álló fasor visz a lakóházig, mely ezen az oldalon földszintes, a tenger felé azonban kék emeletes.

Alig bámultuk meg ezt a nevezetes községet s a másik oldalon Cherso szigetét, melynek sziklavidéke halvány violaszínű ködbe volt burkolva, midőn hajónk már Abbazia kis molóján köttöt ki, s mi sietünk a babér-ligetek közt kigyózó utakon fölfelé, majd előre, majd hátra igyekezve

források fognak ez ipartelep nyomán fakadni, de szociális és kulturális előnyei sem megvetendőek ez ipartelepnek.

De hogy a hozandó áldozatokat nyugodtabb lelkiismerettel ajánlhassuk fel, lássuk a czég által nyújtandó viszontszolgáltatásokat.

A miniszterhez intézett beadvány szerint a czég kész egy női ruhaszövet gyárat (tisztá és félgypaju, félselyem-árak) létesíteni két millió korona befektetéssel, mely összeg felét, legalább is harmadát telekbe, gépekbe ruházná be, a többi pedig forgó tőkél maradna. A mechanikai szövőgyár az első évben száz szövősékkal indulna meg, aztán a követő 3 évben 50, majd 125 szövősékkal megszorítaná, úgy hogy a hatodik esztendőben ötszáz szövősék volna működésben. A munkás-személyzet belföldi lesz, mivel azonban elegendő szakképzett munkás nincs, az első évben alkalmazandó 100 munkás harmadrésze lehetne csak belföldi, a 6-ik évben 400 munkás volna, de a 10-ik év végén majdnem kizárólag hazai munkások nyernek alkalmazást. — Kötelezi magát a czég arra is, hogy megfelelő ár és minőség mellett a nyers anyagokat, gépeket belföldön szerezi be és ha a megállapodás s egyezmény létre jő, három hónap alatt a gyár építését megkezdi és egy év alatt azt üzembe helyezi.

A közgyűlés szónokai, csaknem kivétel nélkül melegen üdvözölték a szövőgyár létesítésének eszméjét. De sokan éles bonczoló kés alá vették azon arányt, melyet a hozandó áldozatok, s az ezért nyerendő előnyök között vettek. A képviselőtestület a szövőgyár létesítésének álláspontjára helyezkedett, s elvben (érdemileg a községi törvény értelmében 30 nap múlva határozhat) elfogadta a javaslatot azzal az óhajtsálsal, hogy a czég által kívánt áldozat

redukáltassék és a város érdeke (főleg a telek esetleges visszaszámaztatása iránt) határozottabban biztosítassék az esetre, ha a gyár esetleg megszűnik.

A közgyűlés lefolyása a következő volt: Elnöklő polgármester napirend előtt a kegyelet és részvét meleg hangján emlékezik meg az időközben elhunyt *Majercsik József* képviselőről. A napirend első pontja gyanánt a Szinva vizének a diósgyőri vasgyár-telep általi befertőzése ellen tett városi felterjesztésre hozott miniszteri leirat olvasatott fel.

A miniszteri leirat bosszantóan kicsinykedő s városunk közönségének fontos egészségügyi érdekeivel mítsem törődő, felületes megokolását a közgyűlés *Porcs János* bizottsági tag felszólalására *megütközéssel és jogos felháborodással fogadta.*

Több vármegyei határozat felolvasása után következett a szövőgyár ügyének tárgyalása. Előzőleg *Krizsanovszky József* főjegyző-helyettes felolvasta a polgármester előterjesztését, mely nagy részletességgel ismerteti a létesítendő szövőgyár célját, tervezetét s mind ama feltételeket, melyeket a czég a várostól igényel s viszont amaz előnyöket, melyeket a gyár létesítése által a város fejlődés, anyagi haszon s több más tekintetben nyerni fog. Az előterjesztéssel egyidejűleg bemutatta a czéggel előzőleg s a jóváhagyás reményében kötött egyezményt is. (Az egyezményt bevezető cikkünkben részletesen ismertetjük és méltatjuk.)

A tárgyhoz elsőnek *Horváth Lajos* szólalt fel, az eszmét melegen üdvözli, de szerinte ez ügyben a községi törvény értelmében 30 nap múlva hozható érdemleges határozat.

Ezután *Bizony Ákos* nagyszabású felszólalása következett, melynek bevezetésében igen helyesen és az érvek meggyőző sulyával fejtegette azon kardinális tény, hogy a magyar ipar fejlesztésére a legtermészetesebb és legközvetlenebb eszköz az *önálló magyar vánterület létesítése.* Majd több jözan, s komoly megfontolást érdemlő aggályának adott kifejezést, bár itt-ott igen pessimistikus véleményt táplált. Általános helyesléssel fogadtatott azon indítványa, mely szerint a szerződés pontjai közé felvenni kérte a teleknek a városra leendő visszaszállását, a gyári üzem megszűnté esetén.

Ezután *Lichtenstein József* állott fel szólasra, száználmas erőlködéssel igyekezett a magyar kormányt a gazdasági függetlenítés körül elkövetett hazafiatlan mulasztását szépitgetni. A polgármesteri előterjesztést pártolta, semmi újat nem mondott. Nemes lévvel, szónoki lendülettel pártolta a szövőgyár ügyét dr. *Engel Arnold.* Ugyancsak tiszta optimizmus nyilvánult a dr. *Robicsék Adolf* felszólalásában.

Említést érdemel a *Friedmann Gyula* felszólalása, ki több tekintetben osztja a *Bizony Ákos* nézeteit és igen helyesen párhuzamot von városunk régebbi és újabb iparpártolása között. Kevés idővel ezelőtt tönkrement városunkban az *agyagipar* vállalat, tisztán a város szűkkeblősége és szűk lálkőre folytán, mert a nagyobb mérvű támogatástól ridegen elzárkózott. Pedig azt a város polgárai létesítették, ezt pedig *Schwarz* és *Kössler* osztrák állampolgárok fogják létesíteni.

Általános figyelmet keltő volt a *Porcs János* bizottsági tag felszólalása. Ő merle-gelvén a hozandó áldozatokat, s az ezekért nyerendő előnyöket, oda konkludál, hogy bár helyesli a szövőgyár létesítését, de kéri a polgármestert, hogy a *ceh* czég által kért áldozatokat, ha csak lehetséges, redukálja. A közgyűlés ez indítványt egyhangu helyesléssel el is fogadta.

Richter Máttyás hasonló értelemben szó-lalt fel, míg dr. *Egri Miksa* a gyár felállítá-sával járó társadalmi és kulturális előnyöket fejtegette, nem kis lelkesedéssel.

Dr. *Sugár Jakab*, dr. *Ferbstein József* pártoló felszólalásai után a polgármester részletezte a javaslatát, mire a közgyűlés *Petró* indítványára elhatározta, hogy *érdemileg csak 30 nap múlva határoz*, egyebekben felkérte a polgármestert, hogy a közgyűlésen elhangzott felszólalásokról értesítse az érdekelt czéget és a feltételek enyhítése érdekében is folytasson tárgyalást.

A szövőgyár ügye után a városatyák számban megesappant érdeklődés mellett folytatták az építkezési szabályrendelet tárgyalását. A tárgyalás során különösen *Pataki Sándor*, az építési bizottság elnöke, *Bizony Ákos* és *Sugár Ignác* ajánlottak több czél-szerű módosítást elfogadásra. Pontban fél hét órakor fejezték be az építkezési szabályrendelet tárgyalását, melylyel a közgyűlés véget ért. K. L.

két szemmel annyit látni, amennyi hatnak elég volna.

Valóságos paradicsom ez, mely kéjelmes szemléldésre, isteni semmittevésre inspirál. Ezek a partok egy éghajlati oázist képeznek, melynek szelid egyenletes hőmérséke és időjárása van. Télen át a tropikus ligetek zölden maradnak, a bóra a vidéket megkiméli, a sirokko is csak erős hullámcsapkodásban nyilatkozik. A lomboktól és irá-goktól illatos partvidék főséges látványos-ságai, a valóban regényes partalakulás, a kies fürdőhelyek, a vidéket őrző 1396 méter magas Monte maggiore (szlávul Ucska) hegyvidéke ezer sajtyszerűségeivel együtt Ab-báziát és környékét valóban a monarchia leg-szebb klimatikus tartózkodási helyévé avatják.

Van is itt mindentéle aristokrácia, legalább tizezer ős és 300 millió frt számolható össze ott a babérfák árnyában. Koczás ruháju *Podmaniczky Frigyesek* bizonyosan Angliából; libamódra sziszegő missek, kik schokingosan vicsorgatják a fogukat, ha valaki késsel találja vágni a kenyeret az asztalnál. Egygyel mi is találkoztunk. Ott ült a part oldalon s huszféle skatulyából festeg-tett a térdén lévő vászonra.

De találkoztunk édes magyar szóval is. A villa-Camilla előtt a gyönyörű terrazon két kis leány játszott, vagy kötött az asztal mellett. Olyan éretlen aranyalmák, 8—10 évesek lehetek. Egyszer csak megcsendül ajkukon szépen, tisztán, hogy: „Kilyukadt a selyemkendő közepe, közepe stb.“ Esem a szenteket! — de nem mertem megszólítani őket; nem tudhatni, miféle hercegi sarjak lehettek. A csalitos sűrűben aztán rá-kezdte a maga mondókáját a sülemile is s ez a bolondos jószág itt is csak úgy énekel, mint mi nálunk.

Két nagy hotel van már itt, a „Stefánia“ és a „Quarnero“ s egész sor kisebb ház, de mind emeletes s temérdek villa. A telep központját az Angiolina park képezi, melynek bájos növényvilágában szépen meg-fér egymás mellett a babér, palma, alve, citrom, magnolia, kamelia, cyprus és a fenyő.

És télen is el van lepve vendégektől, kik nem annyira mulatni, mint gyógyulni jönnek ide. Februárban, mikor nálunk még megfagyott tótokat szednek föl a kőbányai uton, itt már egészen megindult a vegeta-czió s annyira haladt, mint nálunk má-jusban.

A park szélein, kisebb öblöcskében, mint valami rejtett kamrában apró csónakok, vi-torlával vagy anélkül pihennek, hogy este-felé, vagy éjjel, mikor nagy ünnepélyes csend fekszi meg a tenger kék hátát, — el-induljanak s boldog lelkek ábrádozzanak rajtuk, mikor az ég tündéri csillagai fenn is, lenn is ragyognak. Bismarck Herbert is itt — Abbaziában ismerkedett meg Hoyos Margittal. Nincs is rajta csodálni való, hogy ezen a helyen 42 éves léte-re szerelmes tu-dott lenni. A Spree lapos partján aligha fogott volna tüzet szívében az érzelem tap-lója.

Az ember szinte hallani véli itt az olasz népdalt:

„Lisetta guarda bella e la luna,
Argento piove sulla laguna.
Non e una nuvola, quieto é il mar.
Lisetta, in gondola ti voi menar.

La bavisella che va sofiando,
Con quel bel viso, di quando in quando.
I biondi boceoli te li fa far
Lisetta, in gondola ti voi menar.“

(Lisetta, nézd a hold világa
Ezüst fényt hint a lagunára,
Nyugodt a tenger, az ég felhőtlen
Jer csónakázni, kedves, én velem.)

A cselédtörvény revíziója. A nyári szünet befejezése után fogja a belügyminiszter az új cselédtörvény javaslatát a Ház elé terjeszteni, melynek előmunkálataival a belügyminisztérium kodifikációs osztályában nemsokára elkészülnek.

Új törvények. A hivatalos lap vasárnapi száma közli a gazdasági munkás-segítő pénztárról és az állatorvosi közszolgálat államosításáról szóló törvények szentesítését. E törvények életbelépésének a napját a földmívelésügyi miniszter rendelettel fogja megállapítani. Mint a P. E. meghatalmazással jelenti, a földmívelésügyi miniszter mind a két törvényt 1901 január elsején fogja életbeléptetni. Az előmunkálatok a minisztériumban már javában folynak. Ugyancsak vasárnap közli a hivatalos lap a közszégi közigazgatási tanfolyamokról és a magyar-román határvonalon fölállított határjelek kicserélése folytán fölmerülő költségek fedezésére szükséges hitel engedélyezéséről szóló törvényeket.

UJDONSÁGOK.

Tájékoztató.

Július 15. A diósgyőri vasgyári besorozott újonczok mulatsága.

Július 29. Az orsz. művezetők diósgyőri kerületi együletének táncmulatsága.

Eljegyzések. *Alter Géza*, fiatalságunk közkedvelt, rokonszenves tagja, a Miskolczi Takarékpénztár tisztviselője, tegnapelőtt váltott jegyet *Mészner Irma* urhölgygyel, *Siess Győző* m. á. v. főmérnök unokahúgával. — *Stark Adolf* eljegyezte *Goldsmann Hatschek* Rózsika kisasszonyt Budapestről.

Esküvő. *Greichmann Gyula* máv. hivatalnok, városunk szülöttje, *Greichmann Ede* köztisztviselőtől állott Takarékpénztár volt pénztárnok fia Budapestről f. hó 16-án vezeti oltárhoz *Tóth Ferencz* ó-gadnai gör. kath. plébános leányát, *Melánia* kisasszonyt.

A szellő, mely nyugattól támad,
Körülményei szép orozádat,
S szöke fűrtidet esőkolgatja,
Lizetta, lelkem, j'jj esolnakomba.)

Mindjárt megszabadul'sz tőlem kedves olvasom. Még csak a Tersattóra vezetlek föl. Ez a Tersattó vára már Horvátország, mert úgy áll a dolog, hogy a Fiumára folyócska a választóvonal, annak a jobb oldala Fiume, de a hidon átmenve már Susak horvát falu. Innen 504 lépcsőn jutunk föl a várhegyre. A hegygerincz előfokán áll a Frangepánok vára, mely — tekintve azt, hogy az utolsó Frangepán 1671-ben Bécsujhelyen fejezte tett le, — bizony jó régen épülhetett. Hét kerek tornya van, de természetesen dűlelézőben. Egyik tornyában a mostani birtokosnak, a Nugent grófi családnak egy kis régiség gyűjteménye van: oszlopok, szobrok, rehéfek, Minturnum ásatásánál kerültek napfényre. Az udvar fűvel van benőve, de ott áll I. Napoleonnak egyik diadal oszlópa, melyet a marengói csataterőről hoztak ide.

Egy vén asszony teljesíti a kulcsár szerepét. Kinyitja a nagy bolond vaslakatokat

— **Áthelyezések a vasutnál.** Bottka Attila fogalmazó a zágrábi üzletvezetőségétől a miskolczi általános osztályába, Skaliczky Árpád miskolczi gömőri p. u. hivatalnok pedig állomásfőnöki minőségben Koskóczra helyeztetett át.

— **Munkaközvetítő.** A földmívelésügyi miniszter Borsodvármegye területére munkaközvetítőül Vértessy Tivadar gazdasági egyleti titkárt nevezte ki, helyettese Gagyi Sámuel tanár lett.

— **Pályázat jegyzői állásra.** A Szomolya községben megüresedett jegyzői állásra Bónis Bertalan m.-kövesdi főszolgabíró pályázatot hirdet. A jegyző javadalmazása: 900 korona fizetés, 100 kor. földmunkaváltság, 50 kor. utazási, 54 kor. fűtési és 60 kor. irodai átalány, természetbeni lakás és földhasznélvezete, szabályrendeletileg megállapított díjak szedhetése, 120 kor. anyakönyvvezetői tiszteletdíj. A pályázati kérvények augusztus hó 6-ig adandók be. A választás augusztus 7-én fog megejtetni.

— **A hazai ipar pártolása ügyében** lelkes körlevelet intéz a Miskolczi Kereskedelmi és Iparkamara az összes társkamarákhoz. Hazafias, közérdekű voltánál fogva lapunk jövő számában egész terjedelmében közölni fogjuk.

— **Turisták mulatsága.** A turisták szeretik természetet, de úgy látszik, a természet s ennek gyermeke az időjárás, nem szeretik őket. Ha a Bükk ormain vállukon a turista zsákkal, fejükön a páfránnyal diszitett nagy peremű turista kalappal kell dacolni az időjárás mostohasága ellen, az még hagyján, oda se neki! De a sok szép izléses, pehely könnyűségű, világos nyári toilletteket már nem lehet udvariatlanul kitenni a szakadó zápornak. Ezen a véleményen voltak turistáink, midőn első ízben kitűzött mulatságukat elhalasztották. Másodsorra f. hó 12-ére tűzték ki. Az eső ekkor is szépen zuhogott csaknem egész nap, még este felé sem akart teljesen megszűnni. De hála a körültekintő rendezőség agilis tevékenységének, az eső most nem volt olyan váratlanul jött vendég, mint máskor, mert turistáink okulva a multon, készen várták az esőt, gondoskodva a megfelelő jól fedett helyiségről. Azon körülmény, hogy kint az eső folyton szép sűrű cseppekben hullott alá, bent nem lohasztotta a jókedvet, de nem csak a hangulatból, hanem az alábbi névsorból is kitűnik, hogy e mulatság az időjárás obstrukciója dacára, a nyári idény egyik legsikerültebb mulatsága

s végig kalauzol a dohos középkori boltzatok alatt. Szélső rombástyájáról kábitó kilátás tárul elébünk. Az egész öböl csaknem a lábunk alatt van, az egész Fiume és Susak, ide látszik a horvát Karszt, előttünk meg a Fiumára szakadék. A hegységből a Ruesina folyó fut alá, mely a völgyben levő nagyszerű papírgyárat hajta. Ilyen szédítő magasságban csak a sasok fészkelnek s bizonyára sasok voltak azok a Frangepánok. — E látvány egyike a Fiume környékén található legszebb látványoknak. S ha a kísértő hozzám jött volna, azt mondván: „mindazokat, a miket látsz alant! Fiumét, a kikötőt teménytelen hajóival, a gyárakat, palotákat s az Abbaziában ebédelő asszonyokat, a tengert neked adom, ha leborulva tisztelsz engemet” — bizony nem tudom én, lett volna-e bennem elég lelki erő azt feladni neki:

„Távozz tőlem sátán, meg vagyon irva, hogy csak a te Uradat, Istenedet imádjad és csak neki szolgálj.”

(Végo.)

volt. A jelen volt hölgyek névsora a következő:

Leányok: Ambrózy Ilonka, Ambrózy Terike, Dvorszky Ilonka, Fischer Margit, Fogarassy Mariska (Ároktő), Gellért Etelka (Budapest), Gubás Gizella, Horosz Terike, Hosszfulussy Kató, Hosszfulussy Olga (Nyék), Hosszfulussy Sarolta (Sóstófalva), Kerékgyártó Margit, Kiss Ida, Kissházy Mariska, Mayer Ilonka, Orosz Adrienne, Oszvald Aranka (Késmárk), Ottlik Anna, Papp Erzsike, Papp Mariska, Pfliegler Margitka, Pontos nővérek, Sáska Margit, Szepessy Margit, Szücs Mariska, Szücs Juliska, Tepper Ilonka, Ujházy Editke, Varga Franciska (Hernád-Németi), Varga Gizike, Weisz Ella és Dancs Sári.

Asszonyok: Özv. Ambrózy Antalné, Bárány Gyuláné, özv. Czákó Istvánné, Dvorszky Lászlóné, Farkas Jánosné, Frankfurter Sándorné, Hercz Jenőné, özv. Imre Józsefné, özv. Irányi Béláné, özv. Kerékgyártó Bertalné, Kerékgyártó Berta, özv. Kiss Endréné, Kissházy Gyuláné, Mayer Károlyné, Mihalovits Jenőné (Debreczen), Papp Istvánné, özv. Pfliegler Edéné, Pontos Istvánné, özv. Sáska Dezsóné, Szepessy Béláné, özv. Szücs Sándorné, Ujházy Kálmánné, özv. Varga Mihályné, Weisz Mórné, Dancs Gyuláné.

— **Megjelent zenemű.** *Budai Józsefné Czetz* Mária urnó „*Honvág*” czimen zongorára és énekhangra zeneművet szerzett, mely a Pesti könyvnyomda részvény-társaságnál lett nyomtatva és *Czetz János* 48-as honvéd-tábornoknak *Buenos-Ayresben* van ajánlva. **A mű ára 2 korona.** Kapható minden helybeli könyvkereskedésben.

— **A Borsodi Bükk-Egylet** július 15-én, egész napos kirándulást rendez kerékpáron. Utirány: Szikszó, Forró, Kenyhecz, Kassa. Az út hossza 96 km. Indulás reggel 5 órakor a Királyhídtól. Vissza vasuton. Vezető: Polatsek Gyula. Miskolcz, 1900. július 10-én. *Petró József*, ü. v. alelnök, *Kühne Adolf*, titkár.

— **Sikkasztás vétsége** miatt vont a felelősségre a kir. törvényszék tegnap a Pócs Endre kir. törvényszéki bíró elnöklete alatt megtartott végtárgyaláson Pálffy Elek és Horváth Géza volt diósgyőri közszégi végrehajtókat, kik — állítólag — a hivatalos pénzeket magáncélokra használták fel. A kir. törvényszék dr. Kőszegi Armand kiváló tehetségű fiatal ügyvéd nagyszabású védbeszéde után felmentő ítéletet hozott.

— **A vidéki kisipar érdekében.** A vasuti iparügyi bizottság albizottsága Gelléri Mór királyi tanácsos elnöklete alatt ülést tartott az „Országos Iparegyesület” helyiségeiben. Az ülés tárgya az aradi kereskedelmi és iparkamarának a kereskedelemügyi miniszterhez intézett és számos kamara által támogatott ama felterjesztése volt, melyben a M. Á. V. leltári szükségleteinek decentralizáltan, az üzletvezetőségek útján való beszerzését kérte oly czélből, hogy a M. Á. V. szállításaiban a vidéki iparosok az ediginél nagyobb mértékben részesedhessék.

— **Ipariskolát végzett tanulók.** A miskolczi Kereskedelmi és Iparkamara figyelmezteti az érdekelteket, hogy az idén is rendelkezésre áll a hazai ipari szakiskolát végzett növendékek egy csoportja, kiknek szakmáját és névsorát a Kamara szívesen közli az iparosokkal, kérve a hazai képzett növendékek alkalmazását.

— **Tartsuk be a törvényt!** Több oldalról azon panaszszal fordultak hozzánk az üzleti alkalmazottak, hogy dacára a törvény világos rendelkezésének, mely a munkaszünetet pontosan meghatározza, a főnökök a munkaszünet ideje alatt alkalmazottaikkal zárt ajtók mögött dolgoztatnak. — Eltekintve attól, hogy a főnökök ily eljárással határozott törvénysértést követnek el, az ily eljárás által megszünik az alkalmazottak önzetlen munkakedve és ragaszkodása, mely a kölcsönös jogok tiszteletben tartása mel-

lett mindkettőnek előnyére válna. Mert ott, hol az alkalmazottak azt látják, hogy a főnökök őket a törvény által előírt munkaszünetről is megfosztják, ott a munkakedv helyébe csak elkeseredés és ellenséges indulat lép. Egyenesen felhívjuk városunk rendőrkapitányát ezen helytelen dologra, hogy azon főnököket, kik zárt ajtó mögött dolgoztatnak, érzékenyen megbüntesse. A dolognak egyébként az lenne a legegyszerűbb megoldása, ha az illető alkalmazottak maguk találnának módot arra, hogy a rendőrség az alkalmazottaknak ily törvénytörő kihasználásáról tudomást szerezze.

— **A véres kenyér.** Réthi János fiatal, 27 éves geszthelyi fiú, napszámos volt a szerencsi cukorgyár által bérelt zsolczi uradalomban. Szerdán ötöd-magával bejött a miskolczi vásárra. Társaságban volt Dankó András, egy ugyan oda való béres, kivel utközben heves szóváltásba elegyedett, mert Dankónak régebbi kisebb tolvajlását szemére vetette. Dankó ezt igen zokon vette, de higgadságot erő tetett és dültől reszkető kebelével is nyugodtságot színel, hogy terét, mely már ekkor megvillant agyában, sikeresen végbe vihessen. — Haza felé menőben a zsolczi korcsmánál megállapodtak. Dankó teljes kibékülést mutatott, sőt Réthivel még egy liter pálinkát is fizettetett a kibékülés örömeire. Majd hazatértek az uradalom területén lévő lakásukra. Dankó bement nejéhez és a konyhában lévő asztal fiókjából egy a rendesnél valamivel nagyobb durva, vaspengéjű zsebkést vett magához, majd kisetett s éppen összetalálkozott Réthivel, ki sógorához a faluba szándékozott bemenni, hogy az éjet nála töltsen. Dankó egy darabig vele haladt, közben-közben színel barátságából meg-meg ölelgetvén Réthit. Egy erősebb összeölelkezés alkalmával azonban a semmi rosszat sem sejtő Réthit a zsebében kinyitva készen tartott késének nagy pengéjével kétszer egymás után hasbaszurta, sőt nem csak megszurta, hanem a testét egészen fel is metszette, úgy, hogy Réthi a miskolczi kórházban másnap délelőtt kiszervenvedett.

Dankó a gyilkosság után, mint a ki dolgát legjobban végezte, visszament a feleségéhez, s neje kérdésére elmondta gaztettét, majd a kezében lévő véres kést félig eszmájához törülve, *kenyeret szelt vele a saját és két éves ártatlan kis fia részére.*

A saját részére leszelt kenyeret a legjobb ízűen el is fogyasztotta.

A véres tett hírére Horváth rendőrkapitány a kir. ügyészségtől nyert megbízás alapján, nagy körültekintéssel ejtette meg a helyszíni nyomozatot. Dankót letartóztatta, a kést bűnjelként a kir. ügyészségnek átadta. Réthit pedig a kórházban pár órával halála előtt kihallgatta. A kihallgatás után Réthi eszméletét nyomban elvesztette s azt többé nem is nyerte vissza.

— **Szeszélyes nyár.** Falbot, a sokat kiczagott és kigunyolt időjóst ugyancsak fényesen rehabilitálja az idei július, melynek bolondos időjárása szakasztott úgy köszöntött be, a hogy azt a derék német megjósolta. A hónap első napjaiban türehtelen, kánikulai meleg uralkodott s a mult hét végén hirtelen annyira súlyyodt a hőmérő, hogy a ruhatárból (?) a felöltőket kellett előszedni. Az állandó hidegben az ég is beborult és egész héten hideg eső szítál az utcákon, a mely ugyancsak őszi hangulatba ringatja az egész várost. Az eső egész napokon át tartott és a csipős, hideg szél még barátságatlanabbá tette az időjárást. Az egész felvidékről eszések jelentenek, a melyek az aratás munkáját megakasztják. És semmi kilátás arra, hogy az időjárásban lényegesebb változás álljon be, mert a meteorológiai intézet további esős és szeles időjárást jósol, úgy, hogy a tanácsos volna, hogy a nyaralók mihamarabb kályhákat szerezzenek be maguknak, hogy a nyaraláshoz szükséges meleget — vegyi uton állítsák elő.

— **Regruták mulatsága.** Nem olyan kis dolog az, bárki is mit mond, mikor az ezredorvos ur az ember vállára ütve, azt mondja, hogy „tauglich!“ Sok deli szál legény megremeg ekkor egy kicsit bensejében, ha nem mutatja is. Hát még a kinek a tauglich azt jelenti, hogy 3 kerek esztendőig fogja fűzni a bakkancsot. 3 év nagy idő mindenképen, hát még uniformisban, a melyet az örökös vorschrift, a keserves zupa, a sok kurta (de nem szivar), meg az a kamaradschaft-, zimmer-, zugs-, compagne, meg a jó Isten tudná hányféle kommandáns mindig megkeserít.

Bizony, bizony, nem csoda, ha erre gondolva, azt mondják a diósgyőri vasgyári besorozott ujonczok: mulassunk egyet, a míg mi muzsikáltatunk magunknak, füttyölnek még nekünk eleget. Holnap tartják a *diósgyőri-vasgyár besorozott ujonczai* hagyományos multságukat. Ekkor zendül fel a sok jó katonanóta, a sok sirva vigadó. S talán a sok kesergő nóta nem is egy lányszívet fog meglágyítani s arra bírni, hogy oda sngja választottjának: „ne busulj, megvárom a három évet!“

A fiú pedig hálából onnan valahonnan, valami cseh fészekből ebben az aniksz mániás világban küld majd egy képes lapot, egy nagy sárga épület lesz rajta, a melyikről a nóta azt mondja hogy!

„Kaszárnya, kaszárnya,

Nem az isten háza,

De sok barna magyar lánynak

Hervad itt babája.“

Majd oda írja az alá a nagy ház alá, kissé remegő kézzel az első üzenetet:

Marschadjusztrungban állok egész nap,

Gyenge vállam feltöri a czakumpak,

De a szívem nem töri fel semmi sem,

Haptákban is érte dóbog, kedvesem.

Mert hát tudjátok, diósgyőri és miskolczi lányok, hogy az a szív az uniformisban is dóbog.

— **Gyári tanonczok kerestetnek.** A miskolczi Kereskedelmi és Iparkamara figyelemzteni azon szülőket, kik gyermekeiket kerületünkbeli egyik szerszámgyárba adni óhajtják, hogy ez iránt a Kamarához forduljanak. Tanonczokul csakis *erőtéljes, egészséges, megfelelő korban levő és iskolai képzettséggel bíró fiúk vétetnek fel.* — *A tanonczok teljes ellátást, ruházatot, mosást kapnak.* 18 éves korukig tanonczkodnak s megfelelő szorgalom esetén ekkor felszabadulván, a gyárban napi 2 korona, majd több napibérben részesülnek. Árvaházak vezetőségének figyelmét a fentiekre különösen felhívjuk.

— **Mozgalom az amerikai kivándorlás ellen.** A Zemplén vármegyei gazdasági egyesület Sátorajja-Ujhelyen a vármegye alsó vidéke érdekeltségének jelenlétében gróf Andrássy Sándor e. elnök elnöklété mellett nagy látogatottságnak örvendő értekezletet tartott. Az értekezlet foglalkozott azon kérdésekkel, hogy mit lehetne tenni a katonai kötelezettségüknek továbbá az állami kötelezettségüknek eleget nem tett egyének utleveleinek ki nem adására vonatkozólag törvényhozási, esetleg hatósági uton és a kiskoru nőknek és férfiaknak hogy lehetne megakadályozni a kivándorlását, szóval kivándorlási törvény által lenne szabályozandó a nem jogosult egyének kivándorlásának megakadályozása és a jogosultaknak hatósági agenturák utáni megkönnyítése. Az értekezleten határozatba ment a gazdasági egyesület programjába felvett szövetkezetek, gazdakörök és minta parasztagazdaságok létesítése által a vármegye alsó vidéke gazdaközönségének érdekeit szolgálni és így a nagymérvű kivándorlást amennyire csak lehet, csökkenteni.

— **Utmutatás a must és bor okszerű kezelésére.** A földmivelésügyi magyar kir. miniszter folyó évi június hó 20-án 5790. szám alatt kelt rendelete szerint az okszerű pinczekezelésre vonatkozó ismereteknek a szőlősgazdák között leendő terjesztése végett népies „Utmutatást“ dolgoztattott ki, mely a földmivelésügyi miniszterium kiadásában „Utmutatás a must és bor okszerű kezelésére“ czímmel jelent meg.

A munka czélja az, hogy abból a szőlősgazdák — must-, illetőleg bortermésük előnyös értékesítése végett — hasznos tanácsot merithessenek az azok helyes kezelésénél követendő eljárásra, a mire — kivált az e részben hátramaradt kisgazdák között — nagy szükség van.

Ebben az „Utmutatásban“ különös figyelemre vannak méltatva a mesterséges borok készítésének és forgalomba hozatalának tilalmazásáról szóló 1893. XXIII. t. cz. mindazon rendelkezései is, a melyek a szőlősgazdákat érdeklik.

Óhajtása lévén a földm. miniszternek, hogy ez az „Utmutatás“ minél szélesebb körben elterjedjen, intézkedett az iránt, hogy az a gazdasági — továbbá a szőlőszeti és borászati egyesületeknél, az állami vinczellériskolánál s a szőlőszeti és borászati felügyelőknél jutányos áron 40 (negyven) fillérért legyen kapható. Intézkedett továbbá az iránt is, hogy azoknak a lelkészeknek és néptanítóknak, a kik az iránt a vezetése alatt álló miniszterium borászati osztályhoz fordulnak, ez a munka ingyen küldessék meg. Ajánljuk a szőlősgazdáknak, hogy a könyvet, mely valóságos kincsesháza must- és borkezelésre vonatkozó ismereteknek, beszerezni el ne mulasszák.

— **A sörös palaczkok kötelező hitelositése.** Tudvalevőleg 1901. évi július hó 1-től kezdődőleg a vendéglőkben és egyéb nyilvános helyeken a sörös palaczkok csak hitelositetten lesznek használndók. Tekintettel, hogy ezen rendelkezés elejtésére, avagy életbelépésének elhalasztására, nemkülömben módosítására több előterjesztés és javaslat tetetett, a kereskedelemügyi miniszter ezekre vonatkozó határozatának meghozatala előtt a kérdés beható tárgyalása végett a szakköröket folyó évi október hó 1-ére értekezletre hivta egybe.

— **Kirándulás kerékpáron.** A borsodmegeyi bicikli klub holnap vasárnap, f. hó 15-én a diósgyőri „Aczél“ kerékpáregylette 1 kirándulást rendez *Egerbe. Táv 69 klm.* Indulás reggel 2 órakor a klub helyiségből (Pest-szálloda.) *Vezető Kellner Adolf. Tagok által bevezetett vendégeket szívesen látunk.*

— **Szőlősgazdák figyelmébe.** A földmivelési miniszter értesítette a hatóságokat, hogy az olyan kénpor küldeményekre, melyek kizárólag a „lisztharmat“ (oidium) nevű szőlőbetegség ellen való védekezésre vannak rendelve és a hatóságok, illetve a vármegyei alispánok által kiállított igazolványok alapján kerülnek feladásra; a m. kir. államvasutak vonalain, tetszés szerinti mennyiség feladásánál, ugyanazon viteldij kedvezmény alkalmaztassék, mint szénkének, kékgálicz, vasgálicz stb. szerekre a díjszabásban rendszeresítve van.

— **Szülők figyelmébe.** Szepesik János községi tanító a régi gymnasium épületében levő községi iskola egyik tantermében július hó 25-től augusztus hó 23-ig terjedő időre az elemi iskolák felsőbb osztályait végzett tanulók részére egy hónapi tanfolyamot nyit. Tanidő napi 3 óra. Ebből két óra a tananyag átismétlésére, 1 óra pedig a szépírási módszeres tanítására fordítatik (25 órában feldolgozva.) Havi díj 6 korona. Kik csak a szépírási órán kívánnak résztvenni (középiskolai tanulók is), a havi díj felét (3 koronát) fizetnek. Jelentkezni lehet f. hó 19-étől d. e. 8-10-ig ugyanott.

x A legizetesebb asztali víz, a „Kristály“ Szent-Lukácsfürdői hegyiforrás, mely mint egészséges ásványvíz, több száz orvos által ajánlva van. 2—

x **Lábizzadás** ellen kitűnő hatásműveletű **hintőpor** egy doboz 30 kr. — **Egészségi gyermekek** hintőpor a kipállás megakadályozására, kiváló deszinficiáló hatásműveletű, egy doboz 35 kr. — **Gyermekmosó szappan** egy drb 25 kr. — **Irrigátorok, gummi cikkek, kötszerek s minden a droguista szakmába vágó cikkek kaphatók Szabó Béla gyógyszer- és illatszerüzletében, Miskolcson.** 3—

x Ez mindenkit érdekel, hogy **Bartha Jenő** a Városháztér 5 sz. alatti főközlésétől kiköltözködik, s így természetesen az áruraktárát, női divat- és vászonárut igen **jutányosan** árusítja, mely körülményt a t. vásárló közönségnek **saját érdekében** tudomására hozni kötelességünk, hogy ezen **kedvező** alkalmat az **olcsó és jó** bevásárlásra felhasználja. 1—2

CSARNOK.

Milyen nő tetszik a férfiaknak?

Írta: **Simónidesz.**

I.

Majdnem bizonyosra veszem, hogy a gyöngéd nem a fenti cím elolvasása után e dalba fog:

„Ördög bujjon magába!
Mit válogat a lányba?
Egyik olyan, mint másik“ . . .

Jól van kérem, én elismerem, hogy van egy kis igaza e dalnak, mégis engedjék meg, hogy szerény észrevételeimmel szives türelmüket néhány pillanatra próbára tegyem. Erre jogczimet is ad az a közmondás, hogy „senki sem lehet önmagának igaz bírója“. Ha ezt úgy módosítjuk, hogy „senki sem lehet a maga nemének igaz bírója“, önként következik, hogy a férfiakról a nők, a nőkről a férfiak mondhatnak tárgyilagos ítéletet. A gondolat szabadság hazánkban 1848. márczius idusa óta proklamálva van.

Mi kell még egyéb?

A téma megfajtása.

Ez igen kellemes fáradsággal jár, mert van-e szórakoztatóbb foglalkozás, mint szép nők közt válogatni, habár képzeletben is?, de igen nehéz a helyes ítélet hozatala.

Bölcs Salamon, igazságos Mátyás, kiváló ízlésű és roppant tapasztaltságn Don Juan és Casanova szellemei segítettek!

Mivel az az elvem, hogy inkább legyen száz gavallér halálos ellenségem, mintsem egy kis lány csak gyöngéden is nehezeltjen reám: jó előre kijelentem, hogy az itt elmondani szándékolt fecsegések korántsem abszolút tekintélyű axiómák, melyekhez semmi kétség nem férne s az egészben egy embernek egyéni ízlése alkotja a gerinczet, de mégis „tévedni emberi dolog“.

*

A nő az angyalok képviselője e földön.

A csatában harczoló hősök élete felett — oltalmazó géniusként a kebel mélyén elhozott eszménykép imája örködik; a világ nagy költői fülébe a Laurák, Beatricék, Júliák, Lillák, mint megannyi bűvös ihletésű muzsák sugták a legédesebb álmokba ringató dalokat; az öngyilkosság szélén álló első embert, mint védő szellem, felesége hívta vissza az életbe.

Nagy áldás a nő, a férfinak örömeiben, bánataiban osztályosa.

*

Ha az ember, illetve a férfi (mert az asszony is ember, hiába udvariátlankodik a biblia) a teremtés koronája, akkor a nő e korona legszebb gyémántja.

Olyan a nő az életben, mint az ételben a só: élvezhetőséget, izzad neki.

*

Kedves látvány egy szép nő, vagy egy daliás férfi külön-külön is, de kedvesebb, ha együtt látjuk őket.

A szerelem az a mágneses erő, mely a két nem közt az összekötő kapcsot létesíti. Ez az, a mit ezerféle tapasztalatból indulva ki, ezerféle képen definiáltak már s végeredményében egyik erőnyek, a másik bűnek, egyik életnek, másik halálnak, egyik boldogságnak, másik gyötrelmeknek nevezett el.

Ez az, mely a szívet tisztábbá, a lelket nemesebbé, emelkedettebbé teszi.

Ez az, mely az ifjúsággal együtt születik, mint a tavasszal az ibolya s mely annak eltűnével el is hervad, hiába sóhajunk fel Schillerrrel:

„O, dass sie ewig grünen bliebe,
Die schöne Zeit der Jungen Liebe!“

. . . Hogy valaki iránt vonzalmat érezünk, kell, hogy az illető hasson reánk.

A hatás legfőbb eszközei: az erő és a szépség, az előbbi, mint a férfiak, az utóbbi, mint a nők főjellemvonása.

Voltaképpen ezek rokon tulajdosságok, mert az erőben szépség, a szépségben pedig erő nyilvánul.

Szépség a női vágyak netovábbja. Bármily szépek legyenek is, még szebbek, utólrhetetlenebbek akarnak lenni. Stuart Mária mielőtt a vérpadra lépett volna, tükör előtt csinosította magát.

Oh a nők, a hiúság gyermekei nagyon is tudtával vannak: mily hatalmas fegyverük a szépség. Valóban a világtörténelem ennek bebizonyítására ámulatba ejtő példákkal szolgál. A klasszikus hajdankorban a szép Helenaért Európa, Ázsia, és Afrika tíz évig viselt egymással öldöklő háborút; Kleopatra, a szépséges egyiptomi királynő, a hatalmas Antoniusz hadvezért, a szilaj oroszánt kezes baránnnyá változtatta. Ime kettő a sok ezer példa közül.

*

A szépség a lélekben és a testen nyilvánul; tehát a legeszményibb nő az, a kinél a lelki és testi szépség a legnagyobb mértékben van meg.

A lelki szépség az arczon élénk kifejezésre jut s kisugárzik az arczkifejezésből.

A lelki tulajdonok a testiek felett igen nagy fölényben vannak, hiszen a testi szépség az ifjúsággal együtt elhervad, eltűnedezik, legfeljebb romjai maradnak meg, míg a szellemi sirig kísér bennünket és szobrot állít számunkra azok emlékezetében, a kik szerettek.

Mint a férfiakat a férfiaság, úgy a nőket a nőieség karakterizálja. A nőies lélek alapszínét pedig a szeretet, gyöngédség adja meg. Az ő világuk a szív, tettüket, viselkedésüket, beszédüket, szóval egész lényüket a szív melegének, a gyöngéd szeretetnek kell körülölelnie, mint a virágot az iltanak. Mind azok a tulajdonságok, melyek ezekkel oppozícióban állanak, természetellenességükönél fogva igen hamar szétfoszlatják a nők felől alkotott illúziókat.

*

Kell, hogy legyen a nőben akarat, szenvedély is. Igaz, hogy a gyöngédség és akarat némi tekintetben ellentétes természetűek, de épen e két tulajdonság összhangzatba hozásában van a művészet.

Egy akaratnélküli láb mélyebb, állandóbb, reverenciával párosult rokonszenvet nem igen kelt személye iránt.

Szükséges a tekintély, a feleség jogának megőrzésére, hogy a házasság élet fontosabb ügyeiben a nő is érvényesítse szavazatát, annyival is inkább, mert a nők ítélőképessége sokszor mélyebbre ható a férfiakénál. Egy kormányzásra termett nő erélytelen, vagy nagy elfoglaltságu férfi mellett megvalóságos áldás.

A női jogok ezen respektálásával korántsem azt akartam bebizonyítani, mintha Xantippének Szokrateszszel szemben tanúsított harezias magatartása jogosult lett volna.

Ez már tulhajtása a biztosított jogok gyakorlásának.

Eszembe jutnak BölcS Salamonnak a nőről az Enekek Énekében megőrzött ezen szavai: „Ugy látszik, mint a hajnal, szép, mint a hold, tiszta, mint a nap és rettentetes, mint a zászlós tábor“.

A nőnek el kell ismernie, hogy férje „primusinter pares“ s mindent elkövetnie, hogy a családi élet a békesség otthonává, földi mennyországgá varázsszassé.

A férfinak pedig minden eshetőségre oly tulajdonokkal kell birnia, melyek életpárja felett való fölényét biztosítsák, mindenkefelett erélyesnek kell lennie. Így is van ez rendesen s ritkaság számba megy az a család, a hol — „ó horribile est dictu!“ — az asszony viseli a kalapot.

*

Mig a szív a vonzalmat, a tartós baráti viszonyt, az erély a tiszteletet teremt meg, addig a szellem az életet kellemessé teszi.

A szellem a modorban, társalgásban kerül színre, a kevésbé szép nőt is megszépiíti. Az ily kedves, érdekes nőkkel többnyire jobban rokonszenvez az ember, mint a közönségesen szépek nevezettekkel.

A szellemet, kedves modort rövid együttlét után még bajos kiismerni. Legtöbbször tévednek azok, a kik a nők körében szerzett tapasztalataikra hivatkozva, rövid társalgás után is ítéletet mondanak. A női nem az, a kinnél a legkülönbébb természetekkel találkozunk s minden nőnél újra kell kezdenünk a megfigyelést; a nőket kiismerni nehéz, félreismerni könnyű“.

Megesik, hogy valamely leánykáról egybál után a „liba“ fogalmát alkottuk meg, míg hosszabb ismeretség után épen ellenkező nézetre jutunk. S e kellemes csalódásnak mi az oka? Lehet, hogy először batoratlan volt, vagy nem volt jó hangulatban, vagy nem természete a hirteleni közlékenység, vagy csak mi irántunk volt hideg?

Viszont lehet szerencsénk (?) olyan nőhöz is, ki a legelső találkozásakor felkelti a figyelmet tulságosan kedves, mindenkit bűvkörében tart, hódít és bódít s csak további ismeretség után vesszük észre, hogy a mit játszik, csak **műkedvesség**, érdeklődésük, iránta való vonzalmunk kezd lefokozódní, végre unalmassá lesz.

Az ilyen nő első megjelenése olyan, mint az aranyműves kirakata: a mi szépsége van, első tekintetre láthatóvá lesz; először ugyan káprázatba ejt, de ha többször nézzük, már nem lesz érdekes. Az előbbi leányka pedig olyan, mint az aranybánya, lassanként kerülnek elő belőle a legbecsebb kincsek, legszebb drágaságok.

Megjegyzem, hogy e két példát nem mint általánosat, csak mint speczialisat emlittem.

Diszül szolgál a széleskörű műveltség s ez különösen tudományos férfiaknak imponál.

Ritkán szerencsés az oly házasság, a melynél a hitvestársak műveltsége közt nagy a különbség s különösen — a mi ugyan még manapság ritka, — ha a nőnek van e tekintetben fölénye férje felett.

Különbéle nyilatkozatokat hallottam egyes ifjaktól más e nemű igényeiket illetőleg, egyeseknek az tetszik, a kiknek művészi hajlamai vannak, pl. ha ért a költészethez (de csak ha igazán ért), vagy szépen tud rajzolni, festeni, ügyesen zongorázik, kecsesen tánczol, kéjesen dalol, kedvesen tud előadni, kedveli a sportot, megjelenése sikeres, viselkedése pajzán vagy pedig méltóságos; másoknak az, a ki **jó gazdasszony, serény, kevés igényű, hazaszerető, vallásos stb.**

Azt mondják, hogy egy szép asszony többet ér, mint száz szép lány, mert a

jövő titka, hogy a szép leányból szép asszony lesz-e (bár azt is mondják, hogy a leányok menyecske korukban gyakran szépülnek). Ezt üdvös dolog volna tudni azoknak, kik még a házasság Rubikonját nem lépték át.

Igen sok férj keserű tapasztalata azt látszik igazolni, hogy a nőknek egy bizonyos százaléká csak a férj megszerzésében fejt ki erélyt, azzal aztán nem sokat törődik, hogy a szerelményt meg is kell tartani; elveszti lánykori szeretetreméltóságát, sőt megjelenésében sem kíván már csábosnak mutatkozni (férje előtt!) és a só helyét a paprika szerepét tölti be.

Ennek oka aztán az, hogy az ilyen menyecskék nem mindig tudják férjök szerelmét állandóan a maguk számára monopolizálni.

A másik nő meg ha szép volt, mint leány, még szebb, mint fiatal asszony. Bájai teljes kifejlődésre jutnak, szép tulajdonai, jósa ekkor hitelesítettnek. A bimbóból kinyílt rózsza lesz.

Igy áll a dolog.

(Vége köv.)

Néger cipőfénymáz

a legjobb magyar gyártmányu fénymáz.

Pótoljuk ezen kitünő gyártmányúval a külföldi behozatalt, mely a 700,000 koronát meghaladja.

9-10

Mintákkal szolgál:

Temesvári Első gyújtó- és vegy-technikai gyár részv. társaság

Képvisele

Kovács Herman által
Miskolczon.

Egy fiatal, jó házból való leány, vallás különbség nélkül,

kisegítőül

egy nagyobb dohánytőzsdében fizetéssel azonnal felvétetik.

== Czim a kiadóhivatalban. ==

BÁRDOS VILMOS fényképészeti és festészeti műterme.
Ezelőtt VÁNCZA EMMA.
MISKOLCZON, Sötét-kapu.

Elvállal: a fényképészeti vágó összes munkálatokat.
Nagyításokat bármily nagyságig. — Csoport és tableaux képeket.
Platin-, aquarell és olaj-festményeket.
Különlegesség gyermekfelvételekben.
Utánrendelések a legrégebb lemezekről is

elfogadtatnak.

Fölvételeket egész napon át bármily időjárás alkalmával is eszközölk.

Hirdetések jutányosan áron felvételnek a kiadóhivatalban.

2486. sz.
1900. tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A miskolczi kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy özv. Kovács Pálné végrehajtónak özv. Kovács Jánosné s társai végrehajtást szenvedettek elleni 90 korona követelés és járuléka iránti ügyében az árverést a miskolczi kir. törvényszék területén levő: I. a szentpéteri 19. sz. tkvben a +1 rsz. 67. hsz. 283. sz. ház és udvara a végrehajtási tv. 156. § a alkalmazásával 320 korona. II. a szentpéteri 1036. sz. tkvben a +1 r. 1922. hsz. a. a zsoldos dülöben levő egész szőlőre a vhtási tv. 156. § a alkalmazásával 148 korona. III., a szentpéteri 1326. sz. tkvben a I. 1-5 r. a. ingatlanokból a B. 1412., 1479., 1480. sor számú bejegyzések szerint Kovács Istvánt és kk. Kovács Imrét és Erzsébetet illető jutalékokra 148 korona ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, hogy a fenti megjelölt ingatlan az 1900-ik évi július 30-ik napjának d. e. 9 órájkor Szentpéter község-házánál megtartandó árverésen a kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Miskolczon, 1900. május hó 5-én.

A kir. törvényszék, mint tkvi hatóság.

Sebe Alajos,
kir. tvszéki bíró.

**M.K. EGYETEM
VEGYTANI INTÉZETE:**

**A
KRISTÁLY**

**SZT. LUKÁCSFÜRDŐI
HEGYIFORRÁS**

**IGENTISZTA
BICARBONAT**

ÁSVÁNYVIZ

**KAPHATÓ:
FÜSZERKERESKEDÉSEKBE
VENDÉGLÖKBE
ÉS MINDEN VASUTI
ÉTKEZŐ KOCSIBAN.**

Miskolczon:

Nagy Miklós, Berzy László, Gubás Ferencz, Hesz Jenő, Lovich Barna, Szlavkovszky Károly, Weidlich Pál és Nagy Lajos kereskedésében.

STEAROPTINUM (Olaj-sebtapasz.)

Bámulatos gyorsan gyógyító olaj sebtapasz, a mely egyetlen a maga

nemében s egy régi család titka.

Budapesten a katonaságnál orvosilag rendelve,

biztosan gyógyítja s a fájdalmat rögtön csillapítja bármily sebeknél: **vágás, zuzódás, égés, fagyás,** mindenféle **kelevény,** a **női emlők gyuladása és gyúlése,** a **titkos betegségek, kiütések** stb.

Egy adag ára használati utasítással együtt 2 korona.

A hatásért kezességet vállal, a mi ha elmaradna, a pénzt visszaszolgáltatja a „Stearoptinum“ laboratoriuma.

A pénz beküldésével vagy utánvétellel megrendelhető a „Stearoptinum“ laboratoriumában: 2-20

Budapest, VII. ker. Mexikói-ut 88. szám II. em. 25. ajtó.

Az apró hirdetések előre fizetendők.
E rovatban az egyszeri beiktatás 10
szóig 40 fillér, minden további szó 4
fillérbe kerül.
Vastagabb betűkből 8 fillér.

A „SZABADSÁG” apró hirdetései.

Felvilágosítást ad a kiadóhivatal, ha a hirdetés alatt álló kis szám közöltetik.

Videkről a hirdetési díj postabélye-
gekben is beküldhető.
Hirdetések felvételnek a kiadóhi-
vatalban
Széchenyi-utca 45. sz.

EGY YOST IRÓGÉP,
egészen új, eladó. Czim a
kiadóhivatalban. 14.

MEGVETELRE KERESTETIK
egy jó karban levő, használt
czimbalom. Czim a kiadó-
hivatalban. 18

DEÁKOK JÓ CSALÁDBÓL
teljes ellátásra elfo-
gadtnak Toronyalja-utca 59-ik
sz. alatt.

EGY TANULÓ FELVÉTELIK
Szelényi és Társa könyvnyom-
dájában. 8.

KERESTETIK egy kereskedel-
mit végzett jeles **algebraista.**
Czim a kiadóhivatalban. 17

14-16 ÉVES LEÁNY FEL-
vétetik Szelényi és Társa
könyvkötészetében Miskolcson.
11.

HAVI 50-60 KORONÁÉRT
teljes ellátást keresek
lehetőleg külön bejáratu szobával
keresztény családnál, esetleg fiatal
özvegnél. Czim a kiadóban. 10.

CSERÉBE esetleg teljes ellátásra
kerestetik a Szepességre egy
fiu vagy leány. Bővebbet a kiadó-
hivatal. 6.

**Falragaszokat, Körleveleket,
Táblázatokot, Folyóiratokat,
Számlákat, mindenféle Értesítéseket,
Névjegyeket, Meghívókat stb.**

legelegánsabb kiállításban készít

Szelényi és Társa Miskolcson.

NAGY BUTORVÉGELADÁS

Hirdetmény.

Van szerencsénk Miskolcz város és vidéke n. é. közönségének becses tudomására hozni, hogy
Miskolcson, Széchenyi-utca 32. sz. (volt Debreczeni házban) eddig fenállott

butorüzletünket feloszlattuk

és a raktáron levő óriási választékú **asztalos és kárpitozott butorainkat, vasbutorokat, disztárgyakat, függönyök- és szőnyegeket, tükröket, háló- és ebédlő berendezéseket, kész szalon garnitúrákat, képeket, székeket, esztergált árukat stb.** hatóságilag engedélyezett

BUTOR VÉGELADÁS

utján

jóval a beszerzési áron alul

bocsájtjuk a n. é. közönség rendelkezésére.

Tekintettel saját gyártmányú kitűnő asztalos butoraimra, raktárunk túltömöttségére, **a kedvező jutányos árakra** és a **végeladási idő rövidségére** — kérjük ezen kedvező alkalmat felhasználni és tömeges látogatásukkal üzletünket felkeresni.

Miskolcz, 1900. július hóban

tisztelettel:

Makra Mátyás utódai
butorgyárosok.

NAGY BUTORVÉGELADÁS

Nyomatott Szelényi és Társa könyvnyomdájában Miskolcson.